

**Česká školní inspekce
Jihomoravský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIB-1089/11-B

Název právnické osoby vykonávající činnost školy:	Základní škola a Mateřská škola Křižanovice, příspěvková organizace
Sídlo:	Křižanovice 31, 685 01 Bučovice
IČ:	70991618
Identifikátor:	600125475
Právní forma:	příspěvková organizace
Zastoupená:	Mgr. Miroslavem Mertou, ředitelem školy
Zřizovatel:	obec Křižanovice
Místo inspekční činnosti:	Křižanovice 31, 101
Termín inspekční činnosti:	1. - 3. listopad 2011

Předmět inspekční činnosti

Inspekční činnost podle ustanovení § 174 odst. 2 písm. a) školského zákona pro účely získávání a analýzy informací o vzdělávání dětí a žáků v přírodovědné gramotnosti.

Hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného mateřskou a základní školou podle ustanovení § 174 odst. 2 písm. b) školského zákona.

Zjišťování a hodnocení naplnění školních vzdělávacích programů a jejich souladu s právními předpisy a rámcovým vzdělávacím programem podle ustanovení § 174 odst. 2 písm. c) školského zákona.

Aktuální stav školy

Základní škola a Mateřská škola Křižanovice, příspěvková organizace (dále škola) vykonává činnost málotřídní základní školy s 1. stupněm (dále ZŠ), mateřské školy (dále MŠ) a dvou školních jídelen-výdejen. Ředitelství školy spolu se ZŠ a její školní jídelnou-výdejnu sídlí v jedné budově na adrese Křižanovice 31. Sídlo MŠ a její školní jídelny-výdejny je na adrese Křižanovice 101.

Počet žáků v ZŠ je v posledních třech letech stabilizovaný (využití kapacity je v průměru na 33%). K 30. září 2011 bylo zapsáno 25 žáků, z toho je jeden žák se speciálními vzdělávacími potřebami (dále SVP). Výuka je organizovaná ve dvou třídách, v I. třídě jsou

žáci 1. a 2. ročníku, ve II. třídě žáci 3. a 5. ročníku. Od září 2007 je výuka realizována podle *Školního vzdělávacího programu pro základní vzdělávání* (dále ŠVP ZV) s motivačním názvem „*Naše škola*“. Vzdělávání zajišťují 4 učitelé. Dvě vyučující nesplňují odbornou kvalifikaci pro činnost, kterou vykonávají. Budova ZŠ je prostorná a vkusně vyzdobená žákovskými pracemi, pro výuku má k dispozici dvě kmenové třídy, ve kterých jsou umístěny počítače. Začátek výuky je stanoven na 7:45 hodin. Od poslední inspekce došlo v oblasti materiálních podmínek k velkému posunu. V budově ZŠ byla vyměněna všechna okna a vstupní dveře. Obě učebny byly vybaveny novými výškově nastavitelnými lavicemi, byl vyměněn nábytek v ředitelně a ve školní jídelně-výdejně. Žáci mají možnost navštěvovat školní družinu s provozní dobou do 15:30 hodin, kterou zřizuje i plně financuje obec Křižanovice.

Vzdělávání v MŠ probíhá podle *Školního vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání* (dále ŠVP PV) s motivačním názvem „*Nejkrásnější je na světě dětský úsměv*“, který je platný od 1. 9. 2009. Jeho realizaci zajišťují 3 zaměstnanci, z toho 2 učitelky. Měsíční výše úplaty za předškolní vzdělávání byla ve školním roce 2011/2012 stanovená ve výši 210,- Kč. Provoz MŠ je od 6:45 do 15:30 hodin.

Kapacita MŠ je v letošním školním roce využita asi na 83%, (omezené hygienické požadavky odpovídající počtu 25 dětí). Z tohoto důvodu 2 děti nemohly být přijaty k předškolnímu vzdělávání. Z celkového počtu 25 přijatých dětí je 7 v posledním roce před zahájením povinné školní docházky a z toho jedno má odloženou školní docházku. Dětem je poskytováno předškolní vzdělávání v jedné věkově smíšené třídě. MŠ je umístěná v přízemní účelové budově uprostřed obce poměrně vzdálené od hlavní komunikace. Nachází se v klidném prostředí s přilehlou zahradou, jejíž rozloha a vybavení pouze pískovištěm, je méně vyhovující. Omezuje tak realizaci různorodých pohybových a rekreačních činností dětí při pobytu venku. Dovybavení školní zahrady herními prvky a její obnova je pro školu příležitostí k dalšímu rozvoji. Původně se jednalo o dvoutrídni MŠ. Momentálně část budovy využívá soukromý subjekt, který poskytuje stravování dětem a žákům školy. Od poslední inspekce v roce 2004 došlo v MŠ k celkové rekonstrukci topení a sociálního zařízení. Do třídy a šatny byl pořízen nový nábytek a do výdejny MŠ nerezové vybavení.

Hodnocení hlavních výsledků vzdělávání ve vztahu k ŠVP ZV

Při přijímání žáků postupuje ZŠ v souladu s právními předpisy a zajišťuje všem rovné příležitosti. O své vzdělávací nabídce informuje také prostřednictvím webových stránek obce, letáků, obecního rozhlasu a dnů otevřených dveří.

V případě potřeby oblast výchovného poradenství zajišťuje jedna z učitelek – speciální pedagožka, která je zároveň metodičkou prevence. Informuje ostatní vyučující o žácích se speciálními vzdělávacími potřebami (dále SVP) s cílem snižovat pravděpodobnost jejich selhávání. ZŠ eviduje 1 žáka se SVP. V průběhu inspekční činnosti žák nebyl přítomen, což neumožňovalo posoudit podporu vyučujících vzhledem k tomuto žákovi resp. jeho SVP. K prevenci projevů rizikového chování žáků má škola vypracovaný *Minimální preventivní program*, který pravidelně vyhodnocuje. K datu inspekce nebyl ve škole evidován žádný úraz. V oblasti zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví získávají žáci ucelené informace jak ze školního řádu a souvisejících dokumentů, tak v rámci upozornění na případná rizika při činnostech ve vyučování i ostatních vzdělávacích aktivitách.

Nastavená organizace vzdělávání přispívá k naplňování ŠVP ZV. Ale v případě týdenního počtu vyučovacích hodin v rámci jednotlivých ročníků došlo k porušení ustanovení § 26

odst. 2 školského zákona. V 5. ročníku je podle rozvrhu hodin a ŠVP ZV vyučováno 27 hodin týdně, přičemž počet povinných vyučovacích hodin je stanoven nejvýše na 26 hodin. Kontrolou vnitřního režimu školy bylo zjištěno, že přestávka mezi dopoledním a odpoledním vyučováním nebyla v souladu s *vyhláškou č. 48 ustanovením § 1 odst. 5.* V době inspekce bylo toto porušení operativně odstraněno. Počty žáků ve třídách a skupinách jsou v souladu s právními předpisy. Disponibilní hodiny jsou účelně využity k posílení hlavních předmětů - k výuce matematiky ve 2. a 5. ročníku, českého jazyka v 1. a 3. ročníku a anglického jazyka ve 4. a 5. ročníku. Nabídka zájmových činností (kroužek vaření, výtvarný, literární, jazyková příprava) vhodně doplňuje možnost seberealizace žáků a účinně podporuje rozvoj jejich osobnosti.

Organizace práce v rámci jednotlivých vyučovacích hodin byla na standardní úrovni, styl a způsob výuky byl ovlivněn charakterem málotřídní školy (střídání přímé a nepřímé práce pedagoga se žáky). Příjemné pracovní prostředí a vstřícná atmosféra vytváří dobrý předpoklad pro rozvoj osobnosti žáků. Z hlediska forem výuky převažovala frontální výuka, často doplňovaná samostatnou prací žáků s individuálním přístupem pedagoga. Volené metody a formy práce pozitivně ovlivňovaly a motivovaly žáky k učení a přispívaly ke zlepšování jejich osobních výsledků a rovněž vedly k postupnému osvojování klíčových kompetencí, zejména komunikativních, sociálních a k učení. V některých hospitovaných hodinách bylo rovněž pozorováno propojení učiva s reálným světem, což pozitivně působilo na rozvoj čtenářské a matematické gramotnosti. Škola ve spolupráci s ekologickým sdružením Lipka realizovala projekty zaměřené nejčastěji na oblast životního prostředí a přírodovědy, které prostupovaly napříč předměty a přispívaly k rozvoji přírodovědné gramotnosti žáků. Školní vzdělávací strategie podporovaly rozvoj funkčních gramotností. Pozitivně působilo průběžné hodnocení žáků, vzájemné hodnocení a sebehodnocení bylo využito ojediněle.

Škola pravidelně zjišťuje výsledky žáků vlastními písemnými pracemi. Vyhodnocuje je a přijímá opatření k jejich zlepšení. Srovnávacím testováním se nezabývá. Celkovou úspěšnost a výsledky vzdělávání žáků škola rovněž analyzuje v rámci vlastního hodnocení a výročních zpráv. Významnějších úspěchů dosahovali žáci ve výtvarných soutěžích.

Hodnocení hlavních výsledků vzdělávání ve vztahu k ŠVP PV

MŠ zajišťuje podmínky pro rovný přístup při přijímání dětí k předškolnímu vzdělávání, které je realizované v souladu s platnými ustanoveními školského zákona. Škola informuje rodiče o své vzdělávací nabídce i o způsobu přijímání dětí. Zájem rodičů o přijetí dítěte do MŠ převyšuje nabídku.

Stanovená organizace předškolního vzdělávání vycházela z tradičního členění (hry a řízené činnosti) a pevného režimového uspořádání, jehož důsledkem vznikaly prostoje a přerušování činností. Zdravý vývoj dětí pozitivně podporovaly řízené pohybové aktivity, odpovídající délka pobytu venku, pravidelné čištění zubů a respektování individuální potřeby spánku i odpočinku v průběhu dne. Zavedený pitný režim však děti méně využívaly. Sedací nábytek zohledňoval rozdílnou tělesnou výšku dětí a napomáhal tak správnému způsobu sezení. Problematice bezpečnosti a ochrany zdraví dětí věnuje MŠ odpovídající pozornost, stejně jako prevenci k ochraně jejich zdravého vývoje. Ve sledovaném období nevykazovala žádné úrazy. Nabídka činností pro děti byla poměrně pestrá, méně však zohledňovala jejich individuální vzdělávací potřeby. Pedagogický styl byl většinou založený na přímém vedení dětí učitelkami. Vlastní rozhodování, experimentování a objevování jim umožňoval ojediněle. Efektivní metody práce založené

na prožitcích dětí, jejich spolupráci a aktivitě byly využívány zřídka. Kvalitu vzdělávání pozitivně ovlivňovalo různé věkové složení třídy, které vytvářelo vhodné prostředí pro sociální učení. Umožňovalo dětem dostatek příležitostí pro přirozenou interakci a komunikaci, což se projevilo v jejich dobrých komunikativních dovednostech, vzájemné ohleduplnosti i ochotě si pomáhat. Motivace k činnostem byla účinná a podporovala aktivitu dětí, stejně jako pozitivní hodnocení příznivě ovlivňovalo sebedůvěru dětí. To mělo převážně zevšeobecňující charakter, ale k vytváření základů sebehodnocení je však příliš nevedlo. MŠ sleduje vzdělávací pokroky každého dítěte formou diagnostických listů. Ty však nezachycovaly konkrétní opatření pro jejich další rozvoj. Cílená podpora dětem v posledním roce před zahájením povinné školní docházky je realizována vždy od druhého pololetí školního roku. Předškolní vzdělávání probíhalo v pohodové atmosféře přátelských a otevřených vztahů, které dětem poskytovaly pocit bezpečí a jistoty. Z hlediska výsledků vzdělávání projevovaly děti dobrou úroveň pohybových a manipulačních dovedností. Velmi dobře měly upevněné hygienické a zdvořilostní návyky. Z hlediska klíčových kompetencí dosahovaly děti dobrých výsledků v učení a komunikaci, v menší míře v rozhodování a řešení problémů.

Hodnocení předpokladů školy ke vzdělávání podle požadavků školského zákona

Škola vykonává činnost v souladu s údaji zapsanými v rejstříku škol a školských zařízení. Ke dni inspekce však nebyla podána žádost o zápis změny v údajích týkajících se označení místa, kde se uskutečňuje vzdělávání tělesné výchovy – místní sokolovna (porušení ustanovení § 149 odst. 2 školského zákona).

Realizovaný ŠVP ZV zohledňuje reálné podmínky a možnosti školy i potřeby jejích žáků. Vzdělávací obsah není výrazně profilovaný a zaměřuje se zejména na poskytnutí dobrého základu všeobecných znalostí a dovedností. Při komparační analýze ŠVP ZV provedené Českou školní inspekci v říjnu 2010 (bez návštěvy školy) byly zjištěny některé formální a obsahové nedostatky, které škola odstranila.

Ředitel školy byl do funkce jmenován na základě konkurzního řízení v roce 1996 a splňuje zákonem předepsané kvalifikační předpoklady pro činnost, kterou vykonává. Ve vedení dokumentace ZŠ se vyskytly nedostatky (drobné formální byly odstraněny okamžitě, k ostatním je nutné přijmout opatření).

Z rozhovoru s ředitelem bylo patrné, že má vizi dalšího rozvoje školy. I když nemá zpracovanou samostatnou písemnou koncepci, rozvoj školy byl obsažen ve vlastním hodnocení a ve výročních zprávách. Má poskytovat žákům kvalitní základy vzdělání, podmínky pro další vzdělávání, komunikaci s lidmi a uplatnění v životě. Metodické orgány nejsou stanoveny, ale každodenním kontaktem si učitelé předávají svoje poznatky a zkušenosti. Zajištění kontinuity předškolního a základního vzdělávání bylo podpořeno společnou účastí pedagogů ZŠ a MŠ na jednáních pedagogické rady, které předkládá požadovanou dokumentaci ke schválení. Odborné vedení MŠ a kontrolní činnost ponechal ředitel školy zcela v kompetenci vedoucí učitelky.

Pro realizaci ŠVP ZV má škola průměrné personální podmínky. Pedagogický sbor je stabilizovaný. Dvě nekvalifikované vyučující jsou zaměstnány pouze na částečný úvazek. Vedení jim poskytuje dostatečný prostor pro další vzdělávání, takže v důsledku toho, se jejich chybějící odbornost neprojevila v rámci výuky. Zjištěné rezervy byly v oblasti dalšího vzdělávání ostatních pedagogických pracovníků (dále DVPP).

MŠ realizuje vzdělávání podle ŠVP PV, který není v souladu Rámcovým vzdělávacím programem pro předškolní vzdělávání (dále RVP PV), což je v rozporu s ustanovením § 5 odst. 1 školského zákona. Je třeba dopracovat oblast podmínek vzdělávání a vzdělávací obsah doplnit o hlavní výstupy. Další povinná dokumentace byla vedena přehledně a obsahovala všechny požadované informace v souladu se školským zákonem. Pro naplňování ŠVP PV nemá MŠ optimální personální podmínky. Obě učitelky sice splňují odbornou kvalifikaci pro činnost, kterou vykonávají, avšak jejich účast na DVPP je minimální. Pro další rozvoj MŠ a zkvalitňování vzdělávacího procesu je třeba absolvovat DVPP zaměřené na oblast inovativních přístupů v předškolním vzdělávání a v pedagogické diagnostice. Vedoucí učitelka přistupuje dobře k vedení svěřeného úseku. Její dlouholetá pedagogická praxe i praxe ve vedení školy, vstřícné a otevřené jednání se zaměstnanci, rodiči i veřejností, pozitivně ovlivňují celkový chod MŠ.

Pro realizovaný ŠVP PV jsou vhodné materiální podmínky. Prostředí je velmi pěkné, udržované a vkusně zařízené. Jeho výzdobu tvoří především výtvarné práce dětí, což ještě více přispívá k rozvoji jejich estetického cítění. Prostorná třída je vybavena novým nábytkem, množstvím dětské literatury, hracími kouty plnými hraček a pomůcek. Vše je umístěno v dosahu dětí, což podporuje jejich samostatnost a aktivitu při činnostech.

Škola v období let 2008 až 2010 měla dostatek finančních prostředků k zajištění vzdělávání dětí a žáků podle školních vzdělávacích programů. Pro svoji činnost využívala prostředky státního rozpočtu v průměru 2,1 mil Kč ročně (byly použity zejména na mzdy a zákonné odvody, na učebnice, učební pomůcky a DVPP) a příspěvku od zřizovatele v průměru 626 tis. Kč ročně (byl využit na zajištění provozu a na zlepšování materiálních podmínek výuky). Škola každoročně získávala prostředky i z projektů vyhlašovaných MŠMT, např. na *Zvýšení nenárokových složek platů jak pedagogických, tak i nepedagogických pracovníků*, na *Řešení specifických problémů regionálního školství* a pro žáky 1. ročníku. Do projektu *EU peníze školám* se teprve hodlá přihlásit.

Škole se daří účinně rozvíjet spolupráci s rodiči, která je na partnerské úrovni, a tím přispívá k obohacování vzdělávací nabídky školy. V případě problémů zprostředkovává škola rodičům účinnou poradenskou pomoc. Dalšími partnery jsou knihovna, pedagogicko-psychologická poradna, místní organizace a spolky. Spolupráce MŠ a ZŠ napomáhá bezproblémovému přechodu dětí k povinné školní docházce. Součinnost se zřizovatelem přispívá ke zlepšování a modernizování materiálního zázemí školy. V souladu s příslušnými ustanoveními školského zákona ZŠ spolupracuje se školskou radou.

Závěry, celkové hodnocení školy

Škola poskytuje vzdělávání a školské služby v souladu se zápisem do rejstříku škol a školských zařízení. Výjimku tvoří neuvedení místa poskytovaného vzdělávání tělesné výchovy v rejstříku škol a školských zařízení.

Při přijímání dětí a žáků ke vzdělávání škola postupovala v souladu s právními předpisy a zajistila všem rovné příležitosti.

Finanční možnosti školy umožňují realizaci příslušných ŠVP.

Škola vytváří dobré podmínky pro zajištění bezpečného prostředí vzdělávání a ochrany zdraví dětí a žáků. Materiální podmínky vhodně přispívají k naplňování cílů příslušných ŠVP.

Dobrá spolupráce s partnery má pozitivní vliv na rozvoj školy.

Metody a formy výuky v ZŠ odpovídaly charakteru málotřídní školy. Vzdělávání směřovalo k formování klíčových kompetencí, zejména komunikativních, osobnostních a sociálních.

K dobrým výsledkům ve vzdělávání i v rozvoji osobnosti dětí přispívalo klidné prostředí MŠ i přirozený prostor pro komunikaci. Ne zcela se dařilo připravovat vzdělávací nabídku zohledňující individuální vzdělávací potřeby dětí a uplatňovat moderní účinné metody a formy práce.

Nedostatky, které vyžadují odstranění:

- a) *Upravit počet vyučovacích hodin v 5. ročníku (viz text)*
- b) *Podat žádost o zápis místa do rejstříku škol a školských zařízení, kde se uskutečňuje vzdělávání tělesné výchovy*
- c) *Dopracovat a doplnit ŠVP PV (viz text)*
- d) *Zajistit účast všech pedagogických pracovníků na DVPP (viz text)*

Česká školní inspekce v souladu s ustanovením § 175 odst. 4 školského zákona ve lhůtě do 14 dnů požaduje zaslání oznámení o přijetí opatření k odstranění zjištěných nedostatků. Oznámení zašlete na adresu Jihomoravský inspektorát, Křížová 22, 603 00 Brno, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu (csi.b@csicr.cz Jihomoravského inspektorátu) s připojením elektronického podpisu.

Česká školní inspekce v souladu s ustanovením § 11 písm. f) zákona č. 552/1991 Sb., o státní kontrole, ve znění pozdějších předpisů, ve lhůtě do 31. srpna 2012 požaduje podání písemné zprávy o odstranění zjištěných nedostatků. Zprávu zašlete na výše uvedenou adresu.

Přílohy inspekční zprávy

Seznam dokladů a materiálů, o které se inspekční zjištění opíralo.

Poučení

Podle ustanovení § 174 odst. 13 školského zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na výše uvedenou adresu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole, jichž se týká, a v Jihomoravském inspektorátu České školní inspekce.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

V Brně dne 16. listopadu 2011

(razítko)

Mgr. Jindra Svobodová, školní inspektorka

Jindra Svobodová, v. r.

Mgr. Ivana Jarcová, školní inspektorka

Ivana Jarcová, v. r.

Mgr. Marek Dobeš, školní inspektor

Marek Dobeš, v. r.

Datum a podpis ředitele školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

V Brně dne 28. listopadu 2011

(razítko)

Mgr. Miroslav Merta, ředitel školy

Miroslav Merta, v. r.

Připomínky ředitele školy

Připomínky byly/nebyly podány.